

Riigikogu rahanduskomisjon
Lossi plats 1a
15165 Tallinn

Teie 10.11.2016 nr 1-1/13-228/4

Meie 15.11.2016 nr 4/267

Arvamus sotsiaalmaksuseaduse, tulumaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 288 kohta

Lugupeetud Remo Holsmer

Riigikogu rahanduskomisjon on pöördunud Eesti Kaubandus-Tööstuskoja (edaspidi: Kaubanduskoda) poole seoses Riigikogu menetluses oleva sotsiaalmaksuseaduse, tulumaksuseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga 288 SE, millega muuhulgas soovitakse tunnistada kehtetuks 30.06.2015 Riigi Teatajas avaldatud sotsiaalmaksuseaduse muudatused, millega langetatakse sotsiaalmaksu määra 33 protsendilt 32,5 protsendile alates 01.01.2017 ja 32 protsendile alates 01.01.2018. Soovite Kaubanduskoja arvamus eelnõu 288 SE kohta ja täpsemalt hinnangut, kas Riigi Teatajas avaldatud, kuid veel jõustumata maksumäära alandamise tühistamine vähem kui kuus kuud enne selle jõustumist on kooskõlas maksukorralduse seaduse §-ga 4¹ ja õiguspärase ootuse põhimõttega.

Kaubanduskoja hinnangul on sotsiaalmaksuseaduse muudatus, millega tunnistatakse kehtetuks 01.01.2017 jõustuv sotsiaalmaksu määra langetamine 33 protsendilt 32,5 protsendini, vastuolus maksukorralduse seaduse §-ga 4¹. Viidatud sättes on selgelt välja toodud, et maksuseaduse (sh sotsiaalmaksuseaduse) ning selle muudatuse vastuvõtmise ja jõustumise vahele peab üldjuhul jääma vähemalt kuus kuud.

Rõhutame, et viidatud põhimõtte jõudis maksukorralduse seadusesse Kaubanduskoja eestvedamisel toimunud kollektiivse pöördumise kaudu, millele andis allkirja ca 1300 ettevõtjat ja ettevõtlikku inimest. Riigikogu võttis vastavad muudatused vastu 80 poolt häälega 19.02.2015.a. Kollektiivse pöördumise tekstiga saab lähemalt tutvuda kirja lisas. Kollektiivse pöördumise eesmärgiks oli suurendada maksukeskkonna ettenähtavust, anda ettevõtjatele aega maksumuudatustega kohanemiseks ning vältida olukorda, kus riigieelarve tulude suurendamise eesmärgil soovitakse kiirustades muuta maksuseaduseid. Sotsiaalmaksu määra vähendamise kehtetuks tunnistamine vähem kui kahekuulise etteteatamistähtajaga ei ole kindlasti kooskõlas kollektiivse pöördumise eesmärgiga ega Põhiseaduses kirjeldatud õiguspärase ootuse põhimõttega.

Maksukorralduse seaduses on kirjas, et maksumuudatuse vastuvõtmise ja jõustumise vahele peab üldjuhul jääma vähemalt pool aastat. Sätet ei kohaldata vaid maksukohustuslast soodustava mõjuga maksuseaduse ja selle muudatuse korral – juhul kui maksemäära soovitakse langetada. Rõhutame, et olulisemate maksumuudatuste puhul peaks etteteatamistähtaeg olema oluliselt pikem kui kuus kuud. Vaid väga erandlikel ja ootamatutel juhtudel on lubatud lühem

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

etteteatamistähtaeg kui pool aastat. Sellisteks olukordadeks on näiteks finantskriis või hädaolukord. Hetkel ei ole Eestis aga väga ootamatut olukorda või ulatusliku iseloomuga kriisi, mis õigustaks kuue kuu reegli eiramist.

Juhime tähelepanu ka sellele, et enne maksukorralduse seaduse § 4¹ jõustumist 01.07.2015 tehti korduvalt väga lühikese etteteatamisaja jooksul olulisi muudatusi maksuseadustes. Pärast 01.07.2015 on kuue kuu reeglit maksuseaduste muudatuste tegemisel alati järgitud. Seega on kuue kuu reegli lisamine maksukorralduse seadusesse aidanud tagada õiguskindluse põhimõtte paremat teostumist, mille tähtsusele maksuõiguses on korduvalt viidanud ka riigikohus ja õiguskantsler. Seetõttu peame väga oluliseks, et kuue kuu reeglist peetakse kinni ka eelnõu 288 SE raames.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Lisa: Kollektiivne pöördumine riigieelarve seaduse ja maksukorralduse seaduse muutmiseks

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070